

[Aksel Larsen.]

man endnu ikke er helt klar over, og som man ikke kan overskue, men hvis tilstedeværelse man med sikkerhed regner med for kommende generationers sundhed og eksistens.

Jeg ved ikke, hvilke undersøgelser man herhjemme foretager af følgerne af det radioaktive nedfald fra prøvesprængninger, men jeg går ud fra, at der foretages sådanne undersøgelser — jeg ved, at de foretages i andre lande. Jeg er vidende om, at man i Amerika har konstateret eksistensen af ikke ubetydelige kvanta af strontium 90 i dansk ost, og når man har konstateret det i Amerika, findes det formodentlig også i ost og mælken her i Danmark. Det forekommer mig, at dette er et anliggende, som interesserer offentligheden, og det forekommer mig, at sundhedsstyrelsen burde interessere sig for dette og anstille de fornødne undersøgelser eller have stillet til rådighed resultatet af de undersøgelser, der måtte være foretaget, hvis der af andre instanser er foretaget undersøgelser af det radioaktive nedfalds virkninger i Danmark.

Efter alt, hvad der er kommet frem omkring Schweitzerappellen — og ikke mindst efter Schweitzerappellen — forekommer det mig, at enhver kan sige sig selv, at det haster at få bragt disse prøvesprængninger til ophør. Der er forhandlinger i gang derom mellem de tre atommagter, men hidtil har hver af dem fortsat med prøvesprængningerne under påberåbelse af, at det var nødvendigt, når de andre fortsatte, og at man først kunne ophøre, når der var opnået en overenskomst om, at sådanne prøvesprængninger overhovedet ikke måtte foretages. Jeg mener, vi her er i en situation, hvor ikke-atommagter har en pligt til at gøre deres mening gældende over for atommagterne og sige til dem, at uanset hvad der kan anses for videnskabeligt bevist eller ikke videnskabeligt bevist, er der en uhyggelig stor sandsynlighed for, at der vil ske ubodelig sundhedsmæssig skade for menneskeheden dels ved de prøvesprængninger, der er foretaget, dels og navnlig hvis de fortsættes, hvorfor de må bringes til ophør med det samme. Jeg mener derfor, at ikke-atommagterne har ret og pligt til at henvende sig til de tre atommagter, henstille til dem, at de hver især ophører med prøvespræng-

ninger, og alvorligt opfordre dem til at nå til en overenskomst om ikke at genoptage dem.

Jeg tror, det haster. Vi ved jo alle sammen, at der er regeringer, som har taget initiativ i denne retning, Norges regering og Schweiz' regering f. eks. Jeg ser ikke andet, end at Danmarks folketing og Danmarks regering også bør lade sin røst høre i dette forhold, og derfor tillader jeg mig at stille følgende forslag om motiveret dagsorden:

„For yderligere at medvirke til at fremskynde og øge atomenergiens bidrag til fred, sundhed og velfærd overalt i verden opfordrer folketinget regeringen til dels gennem De Forenede Nationer, dels direkte over for regeringerne i Det Forenede Kongerige, Amerikas Forenede Stater og Sovjetunionen at opfordre til øjeblikkeligt ophør med alle prøvesprængninger af atom- og brintbomber såvel som andre kernevåben

og fortsætter dermed behandlingen af forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af statut for Den internationale Atomenergi-Organisation.“

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Ministeren for udenrigsøkonomi (Krag): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for den tilslutning, der er givet til forslaget til folketingsbeslutning. Der er i forbindelse med selve forslaget blevet rejst en række problemer og fremsat en række betragtninger og udtalelser, som jeg med stor interesse har lyttet til. Jeg forstår, at det er tanken, at hele spørgsmålet skal henvises til et udvalg, hvor disse problemer kan blive drøftet, og jeg er naturligvis villig til, i det omfang det er mig muligt, at bidrage med oplysninger over for udvalget dels om spørgsmål, der direkte vedrører forslaget til folketingsbeslutning, dels om alle de beslægtede problemer, man har rejst, herunder også samarbejdet med andre internationale atomorganisationer, bl. a. det samarbejde, der finder sted under OEEC.

Med hensyn til det forslag til motiveret dagsorden, der er stillet af det ærede medlem hr. Aksel Larsen, vil jeg gerne udtale, at det er klart, at regeringen vil